

Operacijski sustavi - međuispit	Prezime, ime	JMBAG

1. (1) Za sinkronizaciju više proizvođača i jednog potrošača koji razmjenjuju poruke putem *skladišta pretinaca i redova poruka* potrebno je _____ binarnih i _____ općih semafora.

(1) U jednostavnom modelu jezgre, dretva može iz reda *Odgođene_D* prijeći izravno (djelovanjem jedne jezgrine funkcije) jedino u red _____

(1) Navedite strukture podataka (registre) koje sadrži sklop za prihvrat podataka: _____

(1) Koja je značajka homogenog višeprosesorskog sustava: _____

(1) Navedite barem četiri podatka iz opisnika dretve: _____

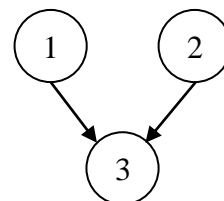
2. (4) Na sastajalištu ispred turističke atrakcije neprestano dolaze turisti i vođači u slučajnom broju. U obilazak atrakcije može se krenuti jedino u grupama koje se sastoje od točno jednog vođača i pet turista. Turisti i vođači moraju čekati dok se ne oformi barem jedna grupa potrebne veličine, a tada vođač i pet turista odlaze u obilazak. Sinkronizirajte sustav dretvama *Vodic* i *Turist* uz pomoć semafora prema navedenim pravilima. Dretve dolaze u sustav slučajno tijekom vremena, nisu cikličke, a jedina instrukcija koja se mora pojaviti na kraju obje vrste dretve je *kreni_u_obilazak*. Napomena: nije potrebno postići da sve dretve iz grupe za obilazak obave zadanu instrukciju u isti trenutak, nego spriječiti da neka dretva obavi zadanu instrukciju dok u sustavu nema svih dretvi potrebnih za formiranje grupe. Navedite početne vrijednosti semafora i korištenih varijabli (ako ih ima).

3. (4) U procesu izrade proizvoda sudjeluju dva radnika i nadzornik. Radnici istovremeno rade na istom proizvodu te po završetku jednog predaju ga na kontrolu nadzorniku i nakon što ga nadzornik preuzme, započinju s izradom sljedećeg proizvoda. Nadzornik preuzima gotov proizvod te na njemu obavlja zadane provjere. Simulirati sustav dretvama *Radnik* i *Nadzornik* te u funkcije dretvi dodati potrebne funkcije sinkronizacije uz pomoć semafora. Navedite početne vrijednosti semafora i korištenih varijabli (ako ih ima).

<pre>Radnik() { ponavljaaj { ... izrađuj () ... } }</pre>	<pre>Nadzornik() { ponavljaaj { ... preuzmi () ... provjeri () ... } }</pre>
---	--

4. (3) Na slici je zadan jednostavan sustav zadataka koji se izvodi na jednoprosesorskom računalu. Nepažljivi programer je zadatke sinkronizirao na sljedeći način:

<pre>Z1() { pisi(Z1) postavi_BSEM(S) }</pre>	<pre>Z3() { cekaj_BSEM(S) cekaj_BSEM(S) pisi(Z3) }</pre>
<pre>Z2() { pisi(Z2) postavi_BSEM(S) }</pre>	

Navedite u tabličnom obliku početno stanje sustava te redosljed izvođenja (slijed stanja sustava) u kojemu dolazi do potpunog zastoja, tj. situacije u kojoj zadatak Z3 ne uspijeva obaviti zadani posao. Obvezatno definirajte organizaciju reda pripravnih dretvi za opisani scenarij.

5. Za sustav iz prethodnog zadatka:

a. (1) Koliko *općih semafora* treba dodati ako zadani sustav želimo izvoditi ciklički (sustav smije ponovno započeti tek kad su svi zadaci obavili posao)? _____

b. (1) Koje su početne vrijednosti ovih dodatnih semafora? _____

- c. (1) Pretpostavimo da je sustav ispravno sinkroniziran. Ako je red pripravnih dretvi prioritetan, a prioritet dretve (zadatka) zadan je brojem (najveći prioritet je 3), hoće li se nakon prvog pokretanja sustava prije obaviti zadatak 1 ili zadatak 3? _____

6. Jedna dretva započinje s izvođenjem odsječka programa zadanog na slici.

(1) Koliko puta je ispisano "A"? _____

(1) Koliko je na kraju izvođenja odsječka ukupno dretvi (u svim procesima koji postoje na kraju programskog odsječka)? _____

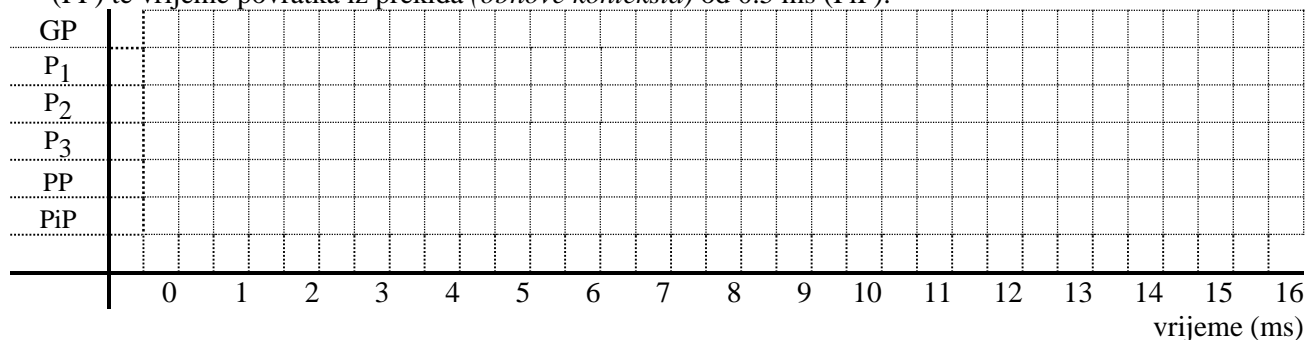
(1) Koliko je na kraju izvođenja odsječka ukupno procesa? _____

```
if(fork() == 0){
    fork();
    if(fork() == 0)
        pthread_create(&id[0], NULL, fja_dretve, &arg);
    else
        exit(0);
}
printf("A");
pthread_create(&id[0], NULL, fja_dretve, &arg);
```

7. (4) Sustav zadataka je zadan u obliku lanca: $Z_1 \rightarrow Z_2 \rightarrow Z_3 \rightarrow Z_4 \rightarrow Z_5 \rightarrow Z_6 \rightarrow Z_7 \rightarrow Z_8$, a zadaci imaju domene (D) i kodomene (K) prema tablici. Odredite maksimalno paralelni sustav zadataka uzimajući u obzir njihov međusobni odnos u lancu.

	Z_1	Z_2	Z_3	Z_4	Z_5	Z_6	Z_7	Z_8
M_1					D	K		
M_2	D		D	K			D	K
M_3	D	D			K			
M_4		D		K	D			
M_5			K					

8. (4) U nekom sustavu javljaju se prekidi razine 1 u 4. ms, razine 2 u 1. ms i 2. ms te razine 3 u 3. ms. Prioritet prekida određen je brojem (razina 3 ima najveći prioritet). Obrada svakog prekida traje po 2 ms. Grafički prikazite aktivnosti procesora u glavnom programu (GP), procedurama za obradu prekida određene razine (P_i) te odsječcima za prihvat prekida (PP) i povratak iz prekida (PiP) u sustavu sa sklopom za prihvat prekida, uz vrijeme prihvata prekida (*pohrana konteksta prekinute dretve*) od 0.5 ms (PP) te vrijeme povratka iz prekida (*obnove konteksta*) od 0.5 ms (PiP).

(1) Navedite dio podatkovne strukture jezgre OS-a koji nije potrebno zaštititi prilikom obavljanja jezgrinih funkcija u višeprocorskom sustavu: _____